

Obsah

Úvod.....	9
1. Co je filosofie v dnešním světě?	16
1.1 Ztráta jako výraz naděje.....	16
1.2 Otázky a chaos	17
1.3 Co je filosofie?	18
1.4 Let čarodějnic.....	20
1.5 Iluze a tajemství	22
1.6 Pojmová osoba.....	24
1.7 Kdo je mé „já“	25
1.8 Také krajina vidí.....	28
1.9 Protrhávání slunečníku	30
1.10 Filosofie nejsou pouhá slova.....	31
2. Hledání anjelů	33
2.1 Jsme andělé?	33
2.2 Imago nulla	34
2.3 Filosofická a náboženská víra.....	37
2.4 Kdo je člověk?	39
2.5 Hledání člověka.....	40
2.5.1 Člověk jako bytí na cestě.....	41
2.5.2 Člověk mýtický v období starověku	43
2.5.3 Člověk jako animal rationale v období antiky	45
2.5.4 Člověk jako imago Dei v období středověku	46
2.5.5 Člověk jako ego cogitans v období novověku.....	49
2.5.6 Člověk jako vznešená bytost s nedostatky a zbloudilý běžec evoluce	51
2.6 Novodobí démoni	54
2.6.1 Svoboda techniky a její možné zlo	55
2.7 Honička za větrem a dvojí naivita.....	59
3. Komeniánské variace	62
3.1 Bloudění	62
3.2 Zkroušená srdce	63
3.3 Nešťastná světa svoboda	64
3.4 Hledání	67
3.5 Fascinace člověka člověkem	69
3.6 Pojetí člověka podle J. A. Komenského	71
3.7 Niterně řízený člověk?.....	74
4. Hledání dítěti	76
4.1 Návrat k dítěti.....	76
4.2 Platónova jeskyně a pojetí dítěte.....	77
4.3 Pojetí trojího pohybu Jana Patočky.....	78

4.4 Dítě jako ens amans – bytost milující	79
4.5 Emoce a vášně duše	80
4.6 Radost jako vzájemně prožívané sdílení.....	83
4.7 Láska a pojetí druhého	87
4.7.1 Mateřská a otcovská láska	90
4.7.2 Bytostně radostná láska.....	92
4.7.3 Logika dětského srdce	93
4.8 Dítě jako bytost opuštěná a zároveň bezmocně mocná.....	94
4.9 Chuť žít a její podoby	97
4.10 Dítě a věčný návrat.....	100
5. Tvář Medúzy.....	103
5.1 Naděje a bez – naděje	103
5.2 Pojetí úzkostí jako nicoty a čirá úzkost dítěte	106
5.3 Boží tvář a vzepjaté ruce do nicoty	108
5.4 Chvění před nebytím.....	110
5.5 Filosofie, smích a pláč duše a srdce	111
5.6 Dítě a resilience	114
5.7 Bylas u toho?	117
6. Člověk v zrcadle druhého.....	119
6.1 Tvář toho druhého	119
6.2 Nevyhnutelná existence	123
6.3 Hypostaze a Lévinasův svět světla	125
6.4 Minulost, budoucnost a přítomnost	127
6.5 Konkrétní filosofie Gabriela Marcela	128
6.6 Filosofův ztracený ráj	131
6.7 To, co vlastníme	132
6.8 Intersubjektivita a transsubjektivní přítomnost.....	133
7. Člověk a jeho místo	137
7.1 Poutníci světem a místem	137
7.2 Přírodní místo – ztracený svět?	140
7.3 Umělé místo.....	143
7.4 Místo a jeho význam	144
7.5 Místo a identita.....	145
7.6 Znovuobjevení místa	146
7.7 Bánský bydlí člověk na této zemi.....	148
8. Let čarodějnici z pohledu vědeckého poznání.....	150
8.1 Vzpomínka a věda.....	150
8.2 Filosofie a věda	151
8.3 Filosofie a metodologie	152
8.4 Fyzikální a přirozený svět Jana Patočky	154

8.5 H. Bergson a bergsonismus.....	155
8.6 Vzpomínky a Bergsonova teorie trvání.....	158
9. Dětství a vzpomínky	163
9.1 Dětství jako ráj v nás samých.....	163
9.2 Vnitřní záblesky vzpomínek.....	164
9.3 Dětství z pohledu historického vnímání.....	168
9.4 Dítě jako bytost budoucího smutku a vzpomínek	170
9.5 Patočkův fyzikální a přirozený svět a výchova	173
9.6 Well-being?.....	174
9.7 Láska jako iluze?	176
9.8 Život jako iluze?	177
10. Výchova člověka	180
10.1 Výchova jako péče a starost	180
10.2 Výchova jako péče o nefeš	183
10.3 Oči ducha.....	185
10.4 Úkoly filosofie výchovy.....	187
10.5 Problémy výchovy v současnosti	191
10.6 Víra v dobro a naděje jako cesta a cíl	192
10.7 Co člověka utváří – vzpomínky a smutek.....	194
10.8 Dobro a zlo jako neuchopitelná jednovaječná dvojčata	196
10.9 Možnosti potlačení zla	198
11. V zrcadle vzpomínek	201
11.1 Vzpomínka jako žitá přítomnost	201
11.2 Vzpomínky žen a mužů na rodiče a prarodiče	207
11.3 Ztracenost člověka.....	209
12. Závěr – Kdo je dítě v nás	213
12.1 Dítě v nás jako tajemství.....	213
12.2 Dítě v nás jako propast propastí.....	214
12.3 Dítě jako poutník životem, jako bytost na cestě.....	215
12.4 Dětství a druzí lidé.....	218
12.5 Dítě, láska a samota	219
12.6 Dítě a krajina vzpomínek	220
Summary	223
Seznam použité literatury a zdrojů	224